

Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

Kokous: Valtakunnallisen Etnisten suhteiden neuvottelukunnan 1. kokous
Aika: Torstai 31. maaliskuuta 2016 klo 13.30–15.30
Paikka: Säätöalo, Sali 20, Snellmaninkatu 9-11, Helsinki

Sukunimi	Etunimi	ETNO kokous klo 13.30-15.30	järjestöjen ja alue-ETNOjen tapaaminen 11.30-13.00
Aden	Said	x	
Ali	Atik	x	x
Ali	Akif	x	
Andersson	Li	x	
Attias	Miriam	x	x
Biaudet	Eva	x	x
Falk	Sonja	x	
Gerbert	Natalie	x	x
Hiltunen	Rainer	x	
Horttanainen	Erja	x	
Hossaini	Aziza	x	x
Häkkinen	Vesa	x	
Kaiser	Mohammed	x	x
Kulmala	Viktoria	x	x
Kyntäjä	Eve	x	x
Lipasti	Järvi	x	x
Mikko	Cortés Téllez	x	
Moua	Michaela	x	x
Nehri	Welat	x	x
Nykänen	Niina	x	
Oinonen	Krista	x	
Pajunurmi	Pia	x	x
Patanen	Nina	x	
Pertseva	Tatiana	x	x
Perukangas	Milla	x	
Peter	Kariuki	x	x
Piispa	Minna	x	
Rage	Abdulrahman Rage	x	x

Sukunimi	Etunimi	ETNO kokous klo 13.30-15.30	järjestöjen ja alue-ETNOjen tapaaminen 11.30-13.00
Rahkonen	Susanna	x	
Räsänen	Päivi	x	
Räsänen	Mikko	x	
Salin	Riitta	x	x
Santisteban	Ruth	x	
Seppälä	Arja	x	x
Shafae	Hamed	x	
Sohrabi	Seida	x	x
Suorsa	Nina	x	x
Suurpää	Johanna	x	
Säkkinen	Erja	x	x
Takolander	Laila	x	
Thibault	Christian	x	x
Vasama	Jaana	x	
Välimaa	Asko	x	
Wikman-Immonen	Anu	x	
Yeasmin	Nafisa	x	x

ESITYSLISTA

1. KOKOUKSEN AVAUS

ETNON puheenjohtaja, oikeusministeriön kansliapäällikkö Asko Välimaa avasi kokouksen klo 13.30. ETNON varapuheenjohtajat – sisäministeriön kansliapäällikkö Päivi Nerg, kansanedustaja Päivi Räsänen sekä Espoon kaupungin työllisyyspäällikkö Said Aden esittäytyivät.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen esityslista muutoksitta.

3. ME OLEMME ETNO!

ETNO on jäsentensä näköinen neuvottelukunta – keitä me olemme?

ETNON asiantuntijasihteerin Suorsa toimi fasilitaattorina ja jäsenet tutustuivat toisiinsa. Todettiin, että neuvottelukunnan jäsenet tulevat erilaisista työyhteisöistä ja omaavat monipuolista asiantuntemusta yhdenvertaisuuden, maahanmuuton, etnisten suhteiden ja kotoutumisen kentältä: ministeriöt, eduskuntapuolueet, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt, maahanmuuttaja- ja monikulttuuriset järjestöt, uskonnolliset yhteisöt sekä alueelliset ETNOT.

Todettiin, että ETNO ei tarkoita ainoastaan sen sihteeristöä tai puheenjohtajistoa. ETNO on jäsentensä näköinen joukkue. ETNON jäsenten mielestä hyvän joukkuepelaajan tunnusmerkkejä ovat muun muassa oma-aloitteisuus, ahkeruus, tasapuolisuus, reiluus, yhteistyökyky ja me-henki.

ETNON jäsenet pohtivat pienryhmissä tärkeimmistä teemoista, joihin haluaisivat keskittyä toimikauden aikana. Todettiin, että syksyn kokouksissa jatketaan neuvottelukunnan teemojen priorisointia vuosille 2017-2020. Vuoden 2016 teemana on ihmisarvoisen keskustelukulttuurin edistäminen.

Etnisten suhteiden neuvottelukunnan toiminta

ETNON pääsihteerin Peter Kariuki esitteli asian. Todettiin, että ETNON tehtävät, tarkoitus, toimintamahdollisuudet on määritetty neuvottelukunnan asetuksessa 771/2015 (<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150771>).

Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää vuoropuhelua. Neuvottelukunta on nimensä mukaisesti keskusteluareena ja kokoukset tarjoavat ajan, paikan ja mahdollisuuden yhteisymmärryksen etsimiselle.

Neuvottelukunta on asiantuntijoiden verkosto. Asiantuntemus tulee sen jäseniltä. ETNO:n kautta jäsenjärjestöillä ja asiantuntijoilla on mahdollisuus vaikuttaa erilaisiin säädöksiin ja ohjelmiin.

Neuvottelukunnan tehtävänä on osallistaa. Yksi ETNO:n keskeisistä tehtävistä on tuoda kuuluviin maahanmuuttajien, etnisten, uskonnollisten ja kulttuuristen vähemmistöjen näkemyksiä lainsäädännön ja muuhun valmistelutyöhön. Ilman ymmärrystä ei ole osallisuutta. Tämän takia neuvottelukunnan työssä hyödynnetään fasilitoituja kokouksia. Selkeä kieli on tärkeää.

Neuvottelukunnan ja sen jäsenten tehtävänä on tiedottaa asioista, jotka koskevat hyviä etnisiä suhteita. Tärkeää on, että jäsenet välittävät tietoa ETNO:ssa keskustelluista asioista kokoushuoneen ulkopuolelle. Mikään ETNO:ssa keskusteltu asia ei ole luottamuksellista tai salaista, ellei siitä ole erikseen sovittu.

Kolmen sadan jäsenen ääni kantaa paljon pidemmälle kuin ainoastaan sihteeristön tai puheenjohtajiston. Neuvottelukunnan jäseniä kannustetaan aktiiviseen viestintään sekä tuomaan ETNOa esille. Neuvottelukunnalla on facebook -ryhmä www.facebook.com/meistaonmoneksi sekä Twitter-tili @etnoetno. Neuvottelukunnalla on jäsentensä yhteystietolista, jota jäsenet voivat hyödyntää ETNOa koskevissa asioissa. Yhteystietolista ei tule jakaa muille kuin ETNO:n jäsenille. Neuvottelukunta laatii tiedotteita, jotka jaetaan oikeusministeriön viestinnän kautta.

Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää yhteistyötä. Neuvottelukunnassa ja sen seitsemässä alueellisessa neuvottelukunnassa on jäseniä yhteensä 300. Jokainen jäsen edustaa jotain taustayhteisöä. Rohkeus tutustumiseen ja syntyneiden yhteistyöverkostojen hyödyntämiseen ovat ETNO:n keskeinen tehtävä.

Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata etnisten suhteiden kehittymistä yhteiskunnassa. Neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää ja tehdä aloitteita hyvien etnisten suhteiden edistämiseksi yhteiskunnassa

Neuvottelukunnan toiminnan kannalta keskeisimmät asiakokonaisuudet ovat niin ikään määritetty asetuksessa:

Hyvien etnisten suhteiden edistäminen (ns. toimivat etniset väestösuhteet): maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen osallistumisen ja vaikuttamisen edistäminen, näiden ryhmien henkilökohtaisen turvallisuudentunteen parantaminen ja eri väestöryhmien välisen myönteisen asenneilmapiirin kehittäminen.

Neuvottelukunta toimii asiantuntijana maahanmuutto-, kotouttamis- ja yhdenvertaisuuspolitiikan eri osa-alueilla.

Toimintamahdollisuuksista pääsihteerin Kariuki totesi, että neuvottelukunnalla ei ole lainsäädäntövaltaa, toimeenpanovaltaa eikä päätösvaltaa. Neuvottelukunnalla ei ole asiakaspalvelua eikä se jaa avustuksia.

Neuvottelukunta konsultoi ja tekee vaikuttamistoimintaa osallistamalla eri viranomaisten valmistelutyöryhmiin ja ohjausryhmiin, järjestämällä teematyöpajoja, antamalla lausuntoja, aloitteita ja kannanottoja. Vaikuttamisen kannalta on erittäin tärkeää, että ETNON jäsenet ottavat kantaa ja viestivät ETNOssa käsitellyistä asioista myös neuvottelukunnan ulkopuolella.

Pääsihteerin totesi, että ETNON toimikauden 2011-2015 arvioinnissa ETNON kehittämistarpeiksi nostettiin: ETNON viestinnän tehostaminen, ETNON vision ja mission kirkastaminen, järjestöjen voimavaraistaminen läpileikkaavaksi teemaksi kaikessa toiminnassa.

Lopuksi pääsihteerin Kariuki esitteli toimivien väestösuhteiden viitekehysten. Hyviä etnisiä suhteita edistetään neljän toisistaan riippuvaisen tekijän näkökulmasta: Yhteiskunnan asenneilmapiiri, henkinen ja fyysinen turvallisuuden tunne, vuorovaikutus, osallisuus ja vaikuttaminen.

Asiasta ei keskusteltu.

4. VUODEN 2016 PÄÄTEEMA – Ihmisarvoinen keskustelukulttuuri

ETNON puheenjohtajiston ja sihteeristön esityksestä neuvottelukunnan pääteemaksi vuodelle 2016 ehdotettiin ihmisarvoisen keskustelun edistämistä. Jäsenille jaettiin Enon puheenjohtajiston yhteinen tiedote *Parempi keskustelukulttuuri luo parempaa arkea meille kaikille*.

Käytiin lähetekeskustelu pääteemasta. Keskustelussa ehdotettua pääteemaa kannatettiin. Toivottiin täyttä resurssien keskittämistä yhteen teemaan.

Toivottiin panostusta ETNON tunnetuksi tekemiseen. Katsottiin, että jos ETNO on tunnetumpi toimija, se saisi näkökulmia esille. ETNON jäsenten rooli on erittäin tärkeä ja jäsenet tekevät ETNOa tunnetuksi. Neuvottelukunnan jäseniä pyydettiin heti harjoittelemaan tunnetuksi tekemistä ja jakamaan puheenjohtajiston tiedotetta eteenpäin sähköpostilla tai somessa.

Toivottiin keskustelua termien selkeyttämisestä erityisesti sosiaalisessa mediassa ja poliitikkojen puheissa (mm. turvapaikan hakija, maahanmuuttaja, pakolainen) sekä millaisia mielikuvia erilaiset käsitteet luovat (esim. suvaitsevaisuus ja sietäminen, turvapaikanhakijoiden tulva). Toivottiin lainsäädännöllisiä toimenpiteitä valemedioihin puuttumiseksi. Toivottiin faktatiedon lisäämistä. Virheellisten ja valheellisten tietojen levittämiseen tulisi viranomaisilla olla erityisvastuu, Maahanmuuttovirasto nostettiin esimerkillisenä toimijana esiin. Toivottiin avoimen keskustelukulttuurin puolesta

puhumista: tarkoittaa, että tabuista, peloista, vaikeista asioista tulee voida keskustella. Avoin keskustelukulttuuri tarkoittaa useiden näkökulmien huomioonottamista: on kysymyksiä, joilla ei ole vain oikeita tai väriä vastauksia. Ihmisarvoinen keskustelukulttuuri tarkoittaa myös me-he-vastakkainasettelun ja vastustajista puhumisen unohtamista.

Toivottiin kiinnitettävän huomiota vihapuheen kokemisen vaikutuksiin. Vihapuhe ja pelko kaventavat yksilöiden sananvapautta sekä osallistumismahdollisuuksia. Vihapuhetta kohtaavat vähemmistöryhmien ohella myös poliitikot ja julkisessa asemassa olevat. Tuotiin esiin, että vihainen keskustelukulttuuri nostaa myös tavallisten ihmisten kynnystä osallistua keskusteluun

Todettiin, että lainsäädännöllä rangaistavaksi tehty vihapuhe on eri asia kuin vihainen puhe. Asioiden kritisointi ja arvostelu eivät ole sama asia kuin ihmisten arvostelu ja leimaaminen. Huolipuheet kumpuavat pelontunteista ja tietämättömydestä. Nähtiin tärkeäksi puhutella kaikkia keskustelukulttuurin vastakkainasettelua lisääviä elementtejä.

Todettiin, että oikeusministeriö on julkaissut selvityksen vihapuheen uhrien kokemuksista. "Usein joutuu miettimään, miten pitäisi olla ja minne olla menemättä". Selvitys vihapuheesta ja häirinnästä ja niiden vaikutuksista eri vähemmistöryhmiin:

<http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/julkaisut/julkaisuarkisto/1456826655763.html>

Todettiin, että sananvapauden nimissä ei voida puhua ihan mistä vaan. Kaikilta keskustelijoilta vaaditaan käytöstapoja.

Todettiin, että keskustelu ihmisarvoisen keskusteluilmapiirin edistämisestä jatkuu neuvottelukunnan vuosittaisessa päätapahtumassa, Etnisten suhteiden foorumissa 2.6.2016.

5. PÄÄTÖSASIAT

5.1. ETNON työjaoston asettaminen
Päsihteeri Kariuki esitteli asian.

Hyväksyttiin ETNON työjaoston kokoonpano toimikaudelle 2016-2020.

5.2. ETNON budjetin hyväksyminen

Päsihteeri Kariuki kävi läpi valtakunnallisen ETNON budjetin vuodelle 2016. Neuvottelukunnan budjetti on yhteensä 95.000€, joista 50.320€ valtakunnalliselle ETNOille ja alueellisille ETNOille 44.680€.

Hyväksyttiin ETNON budjetti.

5.3. ETNON uskonnollinen ja kulttuurinen vuoropuhelu työryhmän asettaminen

Pääsihteeri Kariuki esitteli asian.

Hyväksyttiin, että vuodensta 2006 lähtien toiminut työryhmä perustetaan uudestaan. Annettiin ETNON työjaostolle mandaatti asettaa työryhmä.

5. TIEDOKSI ASIAT

5.1. ETNO foorumi 2016 – 'Ihmisarvoinen keskustelukulttuuri'
Otettiin tiedoksi.

5.2. Vuoden 2015 Tasavallan presidentin myöntämät kunniamerkit
Otettiin tiedoksi.

6. SEURAAVAN KOKOUKSEN AJANKOHTA

11.10.2016 ja 14.12.2014.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Välimaa päätti kokouksen klo 15.15. ja pyysi jäseniä siirtymään yhteisvalokuvan ottamiseen

Kansliapäällikkö Asko Välimaa
puheenjohtaja

Ylitarkastaja Peter Kariuki
pääsihteeri

Liite 1:

ETNON luokkakuva 2016.

JAKELU:

Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO

TIEDOKSI:

Ministeri Lindström
Erityisavustaja Järvinen
Erityisavustaja Riekkola
Alueelliset etnisten suhteiden neuvottelukunnat

VALTAKUNNALLINEN ETNISTEN SUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNTA 2016

